

*Усаченко І. В.,**старший викладач кафедри теорії та практики перекладу з англійської мови
Чорноморського національного університету імені Петра Могили**Мартиросова А. С.,**студентка кафедри теорії та практики перекладу з англійської мови
Чорноморського національного університету імені Петра Могили*

ДО ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ АВТОРСЬКИХ НЕОЛОГІЗМІВ

Анотація. У статті розглянуто і уточнено поняття авторського неологізму як важливої складової художніх текстів жанру фентезі, надано класифікацію авторських неологізмів, досліджено особливості перекладу авторських неологізмів у романі Крістофера Паоліні «Ерагон», визначення способів їх перекладу, а також встановлення основних проблем, що виникають під час перекладу авторських неологізмів в художніх творах жанру фентезі, серед яких неможливість передати семантичне навантаження авторських неологізмів мовою перекладу; наявність в тексті оригіналу неологізмів, що походять з артанлів, які не несуть семантичного навантаження; бажання перекладача спростити та адаптувати текст перекладу для цільової аудиторії і вживання такого способу, як нульовий переклад.

Стаття надає детальний аналіз прикладів перекладу авторських неологізмів (на основі твору К. Паоліні «Ерагон» та українського і російського варіантів перекладу). Авторами виділено і описано способи перекладу авторських неологізмів, серед яких найбільш уживаними стали адаптивне транскодування, калькування, транслітерування, пошук еквіваленту, транскрибування, нульовий переклад, а непродуктивними способами перекладу стали способи смислового розвитку, генералізації значення, конкретизації, контекстуальної заміни, змішаного транскодування, пошуку варіантного відповідника, смислової диференціації та змішаний (транскодування + пошук еквіваленту).

Автори доходять висновку, що переклад авторських неологізмів (особливо художній) є одним із найскладніших видів перекладу через те, що під час перекладу авторських неологізмів як з української мови на іноземну, так і навпаки, базових навичок перекладача недостатньо. Переклад авторських неологізмів не можна здійснити якісно, якщо перекладач не розуміє значення слова або словосполучення, не знає особливостей їх перекладу і в деяких випадках – етимологію слова. Художні тексти та авторські неологізми у них мають бути якісно перекладеними і нести в собі емоційний та асоціативний посил, яких автор заклав у них, бо інакше такий переклад втрачає свою художню цінність.

Ключові слова: авторський неологізм, способи перекладу, проблеми перекладу, фентезі, індивідуальний перекладацький стиль.

Постановка проблеми. В умовах постійного розвитку сучасних технологій у багатьох сферах життя – технічній, медичній, економічній, культурній, політичній тощо – майже кожного дня виникають нові та зникають старі слова та їх значення. Поява неологізмів ставить перед фахівцем складну

задачу – перекласти їх правильно і зберегти при цьому їх семантичне навантаження. Як правило, авторські неологізми розглядаються на матеріалі літературних творів, оскільки їх там легше за все відслідкувати, а також через те, що авторський словотвір має місце, перш за все, у художньому творі. Особливу увагу слід приділяти авторським неологізмам у літературі жанрів фентезі, фантастики та наукової фантастики. Саме в цих жанрах авторські неологізми відіграють найважливішу роль і часто охоплюють широкий шар лексики: від назви конкретних дій і предметів, які у реальному світі вже мають свою власну назву, до найменування вигаданих автором речей, подій, місць та персонажів. Крім того, в художніх текстах авторські неологізми мають складну задачу: вони повинні навіювати певні асоціації, які автор намагався створити, використовуючи вже відомі нам семантичні одиниці.

Дослідження є актуальним, тому що в умовах глобалізації суспільства та розвитку літератури лексика англійської мови постійно поновлюється, жанр фентезі у літературі розвивається дуже стрімко і стає популярним у всьому світі, а по мотивах книг знімають фільми та серіали, використовуючи оригінальну лексику. При цьому, авторські неологізми майже не реєструються в словниках, через що навіть професійному та досвідченому перекладачеві може бути важко зрозуміти сенс нового слова, яке слід перекласти. Зважаючи на важливість міжнародної комунікації в сфері літератури та культури, особливу цінність становить питання адекватного перекладу англомовних художніх творів в інше культурне середовище з адекватною передачею смислового навантаження та збереженням домінуючих та другорядних функцій у перекладеному тексті.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичною основою для вивчення питання авторських неологізмів та їх перекладу стали праці таких дослідників, як І. Бугулов, Л. Верба, О. Заботкіна, Ю. Зацний, В. Карабан, В. Левицький, Р. Міньяр-Белоручев, А. Ніколенко, М. Попова, С. Розен, О. Стишов, О. Суперанська, Г. Терехова.

Останнім часом в українській перекладознавчій парадигмі спостерігається пошук нових наукових зацікавлень, направлених на дослідження авторських неологізмів в українському перекладі. Так, у контексті таких досліджень науковці зверталися до аналізу перекладу авторських неологізмів у художніх творах (А. Глуховська, О. Добринчук, Т. Кушнірова, А. Просіна, А. Рева, Г. Сидорук, Л. Станіславова, В. Страх, М. Цоцинець).

Мета статті – дослідити особливості перекладу авторських неологізмів у художньому творі, визначити способи їх перекладу, а також встановити основні проблеми, що виникають під

час перекладу авторських неологізмів в художніх творах жанру фентезі.

Матеріалом дослідження є англomовний роман Крістофера Паоліні «Ерагон» та його український та російський переклади, які виконали Ігор Бондар-Терещенко та Ірина Тогоєва відповідно.

У дослідженні використано методи порівняльного аналізу, систематизування, суцільної вибірки.

Виклад основного матеріалу. Авторські неологізми, або як їх ще називають okazіоналізми, – це неологізми, які зазвичай зберігають за собою авторство і не переходять до активного шару лексики суспільства. Серед авторських неологізмів дуже часто з'являються дієслова та власні назви. На думку М. Попової, okazіоналізм – це незвичне, експресивно-забарвлене слово, яке по-новому, оригінально називає предмети, явища дійсності. Воно утворене із порушенням законів словотворення чи мовної норми; існує лише в первинному контексті, в якому воно виникло, має свого автора і характеризується такими ознаками: належність до мовлення; залежність від контексту; одноразовість і нерегулярність використання; ненормативність; незвичність і новизна; експресивність; індивідуальна належність [1].

Є. Розен стверджує, що слова, створені поетами та письменниками, що не покинули рамки конкретного тексту, не фіксуються у словниках, оскільки вони представляють собою не лише спосіб самовираження авторів, але і адресовані зовні; для читача ці слова мають значення в літературно-художньому відношенні і в змістовному плані [2, с. 12-13].

Часто авторські неологізми зрозумілі читачеві, так як вони будуються звичайним, відомим способом, за відомою моделлю чи по аналогії з загальновідомими словами, але сенс їх формується контекстом.

Авторські неологізми у текстах виконують такі функції, як номінативна (позначення нових або ще не названих предметів, понять, реалій або явищ) та стилістична (надання тексту урочистості, емоційності, піднесеного звучання, естетичний вплив на читача). Крім того, авторські неологізми, виконують ще і асоціативну функцію (особливо в художніх творах): через них автори часто намагаються передати якусь явну або неявну інформацію, яка повинна сприяти створенню та розвитку літературних образів, тем або мотивів.

Щодо видів авторських неологізмів, у дослідженні ми використали доповнену нами класифікацію О. Суперанської: 1. топоніми (макротопоніми; макротопоніми; ороніми; спереоніми; хороніми (адміністративні хороніми, природні хороніми); урбаноніми (агороніми, годоніми, ойкодомоніми, понтоніми); дромоніми; ойконіми (астіоніми, комоніми); гідроніми (гелоніми, ліммоніми, океаноніми, пелагоніми, потамоніми); інсулоніми; агрооніми; дрімоніми; екзоніми); 2. антропоніми (прізвища; андроніми (або маритоніми); матроніми; патроніми; мононіми; псевдоніми; криптоніми; ергоніми; етніоніми; катойконіми; лінгвоніми; акроніми; фіктоніми; еклезіоніми); 3. зооніми (кіноніми; феліноніми; гіппоніми); 4. фітоніми; 5. хрононіми (геортоніми); 6. анемоніми; 7. астроніми; 8. космоніми; 9. теоніми (агіоніми; епоніми; міфоніми); 10. хрематоніми (фалероніми; корабоніми; гастроніми; товароніми; нумізоніми); 11. ідеоніми (артіоніми; імажоніми; музиконіми; сценоніми; фільмоніми; біблїоніми); 12. фразеоніми [3, с. 98-102, 148-214, 287-291].

Авторські неологізми грають важливу роль у текстах, бо вони передають читачеві певний семантичний зміст, що вклав

у них автор, позитивну або негативну конотацію та стилістичну забарвленість.

Переходячи до питання перекладу авторських неологізмів, можемо стверджувати, що вони погано піддаються перекладу, тому що автор як творець нової лексики намагається через нове слово передати відношення, емоції та відчуття людини до предмету або явища. Це і зумовлює підвищений інтерес до проблеми перекладу авторських неологізмів. Як правило, авторські неологізми розглядаються в художньому творі, бо вони функціонують, в першу чергу, саме там.

При перекладі авторського неологізму як безеквівалентної лексики, перекладачеві спочатку потрібно зрозуміти його значення. Тому в процесі перекладу виділяють два етапи: з'ясування значення слова у контексті; передача цього слова засобами мови перекладу.

Переклад безеквівалентної лексики – це завжди частина великої і важливої проблеми передачі національної та історичної самобутності нації, яка сягає самого зародження теорії перекладу як самостійної дисципліни. Безеквівалентна лексика належить до найменш вивчених лінгвістичних одиниць, а тому її переклад завжди становить велику складність [4, с. 106].

Переклад не може стати точним аналогом оригіналу, через це головна задача перекладача – створити текст, максимально наближений до оригіналу за структурним, семантичним та асоціативним навантаженням. Для перекладу будь-якого тексту (в тому числі художнього) необхідно використовувати перекладацькі трансформації.

Щоб зробити наш аналіз більш якісним та доповненим, ми вирішили використати класифікацію способів перекладу авторських неологізмів В. Карабана, яка включає: 1) словникові відповідники або пошук еквіваленту; 2) вибір варіантного відповідника; 3) транскодування (транскрибування, транслітерування, змішане транскодування, адаптивне транскодування); 4) калькування; 5) контекстуальна заміна (сміслова диференціація, конкретизація, генералізація значення, антонімічний переклад); 6) смисловий розвиток; 7) антонімічний переклад (негативація, позитивація, анулювання двох наявних у реченні негативних семантичних компонентів), 8) описовий переклад [5, с. 301-324].

Вигаданий світ, а також повна свобода автора щодо його створення наражають перекладача літератури фентезі на неабиякі труднощі. Роман Крістофера Паоліні пронизаний декількома сотнями неологізмів, які в деяких випадках можуть бути складними для перекладу навіть досвідченому перекладачеві з багатим словниковим запасом та багатими знаннями не тільки в перекладознавстві, адеже деякі з них є не досі зрозумілими або записані взагалі на артлангу. Слід також зазначити, що в світі Крістофера Паоліні існує не одна спільна для всіх персонажів та істот мова, а декілька. Часто в книзі можна зустріти оніми, що походять з однієї з цих мов. Нажаль, автор не розробив жодної лінгвістичної системи, тому такі оніми часто перекладаються транслітерацією, транскрибуванням та адаптивним транскодуванням, і через це майже губиться семіотичне значення слова, якщо воно було присутнє в англійській мові.

Неологізми у романі «Ерагон» раніше не розглядалися дослідниками окремо, але розглядалися неологізми з інших книг жанру фентезі, і для них було створено декілька класифікацій. На нашу думку найбільш зручно розглядати авторські неологізми К. Паоліні за допомогою розділення їх на види

та підвиди (антропоніми, топоніми, фітоніми тощо), як це зробив, наприклад, О. Сеньків [6].

Щоб повністю розуміти особливості перекладу авторських неологізмів, проаналізуємо їх переклад з англійської мови на українську та російську та розглянемо способи їх перекладу.

Дослідження класифікаційної приналежності та перекладу авторських неологізмів у творі Крістофера Паоліні «Ерагон» у нашій статті виконаний на основі оригіналу твору [7], українського перекладу роману Ігора Бондар-Терещенко [8] та російського перекладу Ірини Тогоєвої [9].

Тож, першим кроком практичної частини дослідження був аналіз оригінального тексту, в якому методом суцільної вибірки нами було зафіксовано 201 авторський неологізм. Використовуючи класифікацію О. Суперанської, серед них ми виділили:

1) 64 таких, що відносяться до топонімів (32%), серед яких: 5 макротопонімів – *Alagaësia, Alalea, Palancar valley, Surda, The Empire*; 6 оронімів – *Beor Mountains, Mountain Utgard, Ristvak'baen, "Plase of Sorrow", Spine, The rock of Kuthian*; 3 адміністративні хороніми – *Dorú Areaba, Edoc'sil, "Unconquerable"*; 1 природний хоронім – *Hadarac Desert*; 4 урбаноніми – *"The Golden Globe", "The Green Chestnut", Vol Turin, The Endless Staircase*; 2 ойкодомоніми – *Farthen Dûr, Vault of Souls*; 18 акціонімів – *Aroughs, Belatona, Bullridge, Cantos, Ceunon, Dras-Leona, Ellesméra, Feinster, Gil'ead, Ilirea, Kuasta, Narda, Orthiad, Osilon, Teirm, Tronjheim, City-mountain, Urû'baen*; 6 комонімів – *Carvahall, Daret, Fasalofit, Inzilbêth, Therinsford, Yazuac*; 1 гідронім – *Igualda Falls*; 5 лімніонімів – *Isenstar, Kósthá-mérna, Foot Pool, Leona, Wodark*; 5 потамонімів – *Anora, Beartooth, Ninor, Ramr, Toark*; 7 інсулонімів – *Beirland, Illium, Nia, Parlim, Sharktooth, Uden, Vroengard*; 1 дрімонім – *The forest Du Weldenvarden*.

2) 113 таких, що відносяться до антропонімів (56%), серед яких: 3 антропоніми, які ми не змогли віднести до жодного з підвидів – *Ergaz Carn, Marcus Tábor, Ohen the Strong*; 77 мононімів – *Acallamh, Ajihad, Albriech, Angela, Arya, Baldor, Beroan, Bid'Daum, Brand, Briam, Brom, Carsaib, Ceranthon, Corgan, Dempton, Deynor, Dóndar, Dormnad, Durza, Elain, Eragon, Eridor, Faolin, Fredric, Fundor, Galbatorix, Galzra, Gareth, Garrow, Gashz, Gedric, Gertrude, Glenwing, Gretiem, Grieg, Haberth, Haeg, Helen, Hesnart, Hírador, Horst, Hrothgar, Ingothold, Irnstad, Islanzadi, Ismira, Jeod, Jörmundur, Jura, Katrina, Laetri, Lenora, Marian, Martin, Merlock, Miremel, Morn, Morzan, Murtagh, Nasuada, Nuada, Opheila, Orík, Orrin, Risthart, Roran, Roslarb, Saphira, Selena, Shruikan, Sloan, Solembum, Tarok, Torkenbrand, Trevor, Valinor, Vrael*; 7 псевдонімів – *"Desert Rat", Argetlam, "Silver hand", Osthato Chetowä, The Mountain Sage, Togira Ikonoka, Cripple Who Is Whole*; 9 ергонімів – *Dragon Riders, Riders, The Shur'tugal, Du Vrangr Gata, "The Wandering Path", Dûrgrimst Irgientum, The Varden, Thirteen Forsworn, Twins*; 7 етнонімів – *Elfs, Knurla, Dwarves, Kull, Ra'zac, Urgals, Werecoats*; 1 лінгвонім – *Ancient language*; 4 фіктонімів – *Evan, Itrö Zhada, Neal, Ushnark the Mighty*; 5 екклезіонімів – *Helgrind, Dark Gates, Isidar Mithrin, Star Rose, Menoa tree*.

3) 6 зоонімів (3%), які є гіпонімами – *Birka, Brugh, Cadoc, Gildintor, Snowfire, Tornac*.

4) 2 фітоніми (1%) – *Delois, Seithr*.

5) 1 астронім (0,5%) – *Aiedail*.

6) 1 теонім (0,5%) який є міфонімом – *Shade*.

7) 9 хрематонімів (4,5%), серед яких: 3 хрематоніми, які ми не змогли віднести до жодного з підвидів – *Hirna, Volund,*

Zar'roc; 3 фалероніми – *Gedwey ignasia, The shining palm, The yawë*; 3 гастроніми – *Seithr oil, Skilna Bragh, Túnivor's Nectar*.

8) 4 ідеоніми (2%), серед яких: 2 музиконіми – *'Du Silbena Datia', 'The Sighing Mists'*; 2 біблїоніми – *Domia abr Wyrda, Dominance of Fate*; 1 фразеонім (0,5%) – *True name*.

В результаті першої частини практичного дослідження ми виявили, що найчисельнішими групами авторських неологізмів є топоніми та антропоніми (підвид мононіми), найменш чисельними групами є астроніми, теоніми та фітоніми. Хронімів, анемонімів, космонімів та фрезеонімів у матеріалі дослідження зафіксовано не було.

Другим кроком практичної частини нашого дослідження був аналіз українського переклад І. Бондар-Терещенко, в результаті якого ми виділили 204 варіанти перекладу авторських неологізмів К. Паоліні (деякі з них мали 2-3 варіанти перекладу).

Так, ми виявили, що найбільш продуктивними способами перекладу виявились транслітерування – 79 разів (38,7%) (*Surda* – Сурда, *Beor Mountains* – Гори Беор, *Mountain Utgard* – Гора Утгард); адаптивне транскодування – 38 разів (18,6%) (*Alagaësia* – Алагезія; *Alalea* – Алалея; *The rock of Kuthian* – Скеля Кутіан); транскрибування – 33 рази (16,2%) (*Aroughs* – Аруфс; *Ellesméra* – Елесмера; *Feinster* – Фейнстер); калькування – 17 разів (8,3%) (*City-mountain* – Місто-гора; *Palancar valley* – Паланкарська долина; *The Endless Staircase* – Нескінченні Сходи); нульовий переклад – 13 разів (6,4%) (*Cantos*; *Orthiad*; *Osilon*); пошук еквіваленту – 11 разів (5,3%) (*The Empire* – Імперія; *"Plase of Sorrow"* – Місце скорботи; *Spine* – Хребет).

Менш продуктивними способами перекладу виявились контекстуальна заміна – 5 разів (2,5%) (*Durza* – Смерк; *Grieg* – Хазяїн; *Thirteen Forsworn* – Тринадцять клятвoporушників); пошук варіантного відповідника – 2 рази (1%) (*Ancient language* – Прадавня мова; *Dominance of Fate* – «Вищість долі»); генералізація значення – 1 раз (0,5%) (*"The Golden Globe"* – «Золота Куля»); змішане транскодування – 1 раз (0,5%) (*Wodark* – Вуадарк); змішане транскодування + пошук варіантного відповідника – 1 раз (0,5%) (*Igualda Falls* – Води Ігуальди); конкретизація – 1 раз (0,5%) (*Vault of Souls* – Склеп Душ); смислова диференціація – 1 раз (0,5%) (*'The Sighing Mists'* – «Подих туманів»); смисловий розвиток – 1 раз (0,5%) (*Hadarac Desert* – Хадарацька Пустеля).

Проаналізувавши російський переклад І. Тогоєвої, що було третім кроком практичного дослідження, ми виділили 205 варіантів перекладу авторських неологізмів К. Паоліні (деякі з них мали 2-3 варіанти перекладу).

Ми виявили, що найбільш продуктивними способами перекладу були транслітерування – 83 рази (40,5%) (*Surda* – Сурда; *Mountain Utgard* – Гора Утгард; *Ristvak'baen* – Риствакбаен); транскрибування – 44 рази (21,5%) (*Spine* – Спайн; *Dorú Areaba* – Дору Ариба; *Cantos* – Кантос); адаптивне транскодування – 34 рази (16,6%) (*Alagaësia* – Алагейзія; *Alalea* – Алалія; *Beor Mountains* – Беорские горы); калькування – 19 разів (9,2%) (*Palancar valley* – Долина Паланкар; *City-mountain* – Город-гора; *Ohen the Strong* – Оген Могучий); контекстуальна заміна – 8 разів (3,9%) (*Vault of Souls* – Склеп Усопших; *Ceunon* – Кевнон; *Islanzadi* – Имиладрис); пошук еквіваленту – 8 разів (3,9%) (*The Empire* – Імперія; *"Plase of Sorrow"* – «Место печали»; *"Unconquerable"* – «Непобедимый»).

Менш продуктивними способами перекладу виявились змішане транскодування – 5 разів (2,4%) (*Carvahall* – Карвахолл;

Wodark – Воадарк; *Beartooth* – Беартуф); пошук варіантного відповідника – 2 рази (1%) (*Twins* – Двойники; *True name* – Истинное имя); описовий переклад – 1 раз (0,5%) (*The yawë* – Символ «йове»); транскрибування + Пошук еквіваленту – 1 раз (0,5%) (*Igualda Falls* – Водопады Игвальда).

Тож, під час аналізу перекладів авторських неологізмів К. Паоліні у романі «Ерагон» з'ясувалось, що найбільш продуктивними способами українського перекладу І. Бондар-Терещенко виявились адаптивне транскодування, калькування, транслітерування, пошук еквіваленту, транскрибування, нульовий переклад. В російському перекладі І. Тогоєвої це були способи адаптивного транскодування, калькування, транслітерування, пошуку еквіваленту, транскрибування, контекстуальної заміни.

В українському перекладі непродуктивними способами перекладу стали способи смислового розвитку, генералізації значення, конкретизації, контекстуальної заміни, змішаного транскодування, пошуку варіантного відповідника, смислової диференціації та змішаний (транскодування + пошук еквіваленту). В російському перекладі це були способи змішаного транскодування, пошук варіантного відповідника, описового перекладу та транскрибування + пошук еквіваленту.

Той факт, що в обох текстах перекладу найбільш популярним (за кількість разів використання) стали способи адаптивного транскодування (38 разів у перекладі І. Бондар-Терещенко; 34 рази у перекладі І. Тогоєвої), транслітерування (79 разів у перекладі І. Бондар-Терещенко; 83 рази у перекладі І. Тогоєвої), транскрибування (33 рази у перекладі І. Бондар-Терещенко; 44 рази у перекладі І. Тогоєвої) можна пояснити тим, що, як ми раніше зазначали, авторські неологізми часто несуть в собі семантичне навантаження (яке, втім, не завжди зрозуміле), яке перекладачі не можуть передати в мові перекладу, через що вони були змушені звернутися до способів перекладу, які не передають семантичне значення авторських неологізмів.

Калькування (17 разів у перекладі І. Бондар-Терещенко; 19 разів у перекладі І. Тогоєвої) було використано не так часто, через те, що лише деякі з авторських неологізмів можуть мати семантичну складову, яку можна відобразити у мові перекладу. Крім того, в українському перекладі І. Бондар-Терещенко наявний такий спосіб перекладу, як нульовий переклад (13 разів). Це можна пояснити тим, що перекладач намагався адаптувати текст для цільової аудиторії (підлітків) і через це видалив з тексту непотрібні, на його думку, авторські неологізми.

Також важливим є той факт, що неологізми К. Паоліні часто походять або записані вигаданими мовами (які ніде не прописані, і семантичне навантаження похідних слів з яких не є зрозумілим) або не несуть прозоре семантичне навантаження.

Виходячи з аналізу, ми можемо зробити висновки, що основні труднощі при перекладі авторських неологізмів К. Паоліні наступні:

- 1) неможливість передати семантичне навантаження авторських неологізмів МП;
- 2) наявність в тексті оригіналу неологізмів, що походять з арлангів, які не несуть семантичне навантаження;
- 3) бажання перекладача спростити та адаптувати текст для цільової аудиторії текст перекладу і вживання такого способу, як нульовий переклад.

Найуживанішими способами в обох перекладах стали способи передачі написання чи звучання слів (адаптивне транскодування, транслітерування, транскрибування), а не способи

передачі семантичного навантаження через те, що багато авторських неологізмів у романі К. Паоліні «Ерагон» не передають явного семантичного навантаження.

Менш уживаними способами стали способи передачі слів, враховуючи семантичне навантаження (пошук еквіваленту, пошук варіантного відповідника, описовий переклад, тощо), а також спосіб нульового перекладу і змішані. Це зумовлено тим, що дуже рідко у тексті з'являються авторські неологізми, які мають семантичне навантаження, яке є можливим для передачі у мові перекладу.

Висновки. В результаті дослідження, ми розглянули та проаналізували переклади авторських неологізмів та систематизували способи їх перекладу на основі перекладів українською та російською мовами роману Крістофера Паоліні «Ерагон». Також ми визначили найуживаніші та менш уживані способи перекладу авторських неологізмів в обох перекладах роману. Переклад авторських неологізмів (особливо художній) вважається одним із найскладніших видів перекладу. Це відбувається через те, що під час перекладу авторських неологізмів як з української мови на іноземну, так і навпаки, базових навичок перекладача недостатньо. Переклад авторських неологізмів не можна здійснити якісно, якщо перекладач не розуміє значення слова або словосполучення, не знає особливостей їх перекладу і в деяких випадках – етимологію слова.

Художні тексти та авторські неологізми у них мають бути якісно перекладеними і нести в собі емоційний та асоціативний посил, яких автор заклав у них, бо інакше такий переклад втрачає свою художню цінність.

Перспектива дослідження полягає у подальшому практичному дослідженні перекладу авторських неологізмів у художніх творах жанру фентезі.

Література:

1. Попова М. В. «Окаціоналізми як стилістична домінанта творчості Ірени Карпи (на матеріалі роману «Фройд би плакав»)». Змиевское краеведение, 2015. Вип. 4, С. 56–67.
2. Розен Е. В. На пороге XXI века. Новые слова и словосочетания в немецком языке. М. : «Менеджер», 2000. 192 с.
3. Суперанская А. В. Общая теория имени собственного. М. : Наука, 1973. 366 с.
4. Бугулов И. Н. Особенности передачи слов-реалий в переводах англоязычной литературы развивающихся стран. К., 1985.
5. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. Вінниця : Нова Книга, 2004.
6. Сеньків О. М. Індивідуально-авторська назва в англійському дитячому фентезі. Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету. Серія : Філологія, 2017. №27, том 2, С. 121–125.
7. Paolini Christopher. Eragon. Paolini International, LLC, Livingston, Montana, 2002.
8. Паоліні Крістофер. Ерагон. Переклад Ігор Бондар-Терещенко. Харків : Ранок, 2005.
9. Паолини Кристофер. Эрагон. Перевод Ирина Тогоева. М. : Росмэн, 2012.

Usachenko I., Martyrova A. To the issue of author's neologisms translation

Summary. The article considers and specifies the notion of author's neologism as an important component of literary texts of fantasy genre, provides the information on the classification of author's neologisms, studies the peculiarities

of author's neologisms translation in Christopher Paolini's novel "Eragon", specifies the methods of their translation, outlines the main problems arising during the translation of author's neologisms in fantasy literature, including the inability to render the meaning of author's neologisms into the target language; presence of the neologisms derived from archaisms that do not have meaning; translator's desire to simplify and adapt the translated text for the target audience and usage of such method as zero translation.

The article provides a detailed analysis of translated examples of author's neologisms (based on K. Paolini's "Eragon" and its Ukrainian and Russian variants of translation). The authors outlined and described author's neologisms translation methods, among which the most used were adaptive transcoding, loan translation, transliteration, equivalent, transcription, zero translation. Less used translation methods were methods of logical development, generalization, concretization, substi-

tution, mixed transcoding, equivalent, semantic differentiation and mixed methods (transcoding + equivalent search).

The authors conclude that the translation of author's neologisms (especially in literary texts) is one of the most difficult types of translation due to the fact that when translating author's neologisms from Ukrainian into a foreign language, and vice versa, to have basic skills of translator is not the only thing one needs. The translation of author's neologisms cannot be carried out qualitatively if the translator does not understand the meaning of a word or phrase, does not know the peculiarities of their translation and in some cases even the etymology of the word. Literary texts and author's neologisms in them must be qualitatively translated and carry the emotional and associative message the author meant, because otherwise such a translation loses its literary value.

Key words: author's neologism, translation methods, translation problems, fantasy genre, individual translation style.